

دسترسی در سایت <http://jnrm.srbiau.ac.ir>

سال هشتم، شماره چهارم، بهمن و اسفند ۱۴۰۱

شماره شاپا: ۲۵۸۸-588X

بژوهش‌های نوین در ریاضی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

عملگرهای مشتق-ترکیبی وزن دار نرمال

محبوبه مرادی^۱، مهسا فاتحی^{۲*}

(^۱و^۲) گروه ریاضی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

تاریخ ارسال مقاله: ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۰۷

چکیده

در این مقاله، ابتدا به بررسی عملگرهای مشتق-ترکیبی وزن دار نرمال روی فضای H^2 پرداخته و در حالتی که $\varphi(0) = 0$ باشد، عملگرهای مشتق-ترکیبی وزن دار نرمال $D_{\psi, \varphi, n}$ را بطور کامل مشخص می‌کنیم. در ادامه در حالتی که $\varphi(0) \neq 0$ باشد، دسته‌ای از عملگرهای مشتق-ترکیبی وزن دار نرمال را می‌یابیم.

واژه‌های کلیدی: عملگر ترکیبی، عملگر مشتق-ترکیبی وزن دار، نرمال.

۱- مقدمه و پیشینه تحقیق

فرض کنید D قرص یکه باز در صفحه اعداد مختلط باشد. فضای هاردی H^2 ، فضایی هیلبرت شامل تمام توابع تحلیلی $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ روی D می‌باشد به قسمی که

$$\|f\| = \sqrt{\sum_{n=0}^{\infty} |a_n|^2} < \infty.$$

برای هر دو عضو $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ و $g(z) = \sum_{n=0}^{\infty} b_n z^n$ متعلق به H^2 ، ضرب داخلی آنها بصورت $\langle f, g \rangle = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \overline{b_n}$

تعریف می‌شود. به ازای هر w متعلق به D و هر عدد طبیعی n ، تابع مولد هسته مرتبه n بصورت

$$K_w^{(n)}(z) = \frac{n!z^n}{(1-wz)^{n+1}}$$

می‌باشد که به ازای هر $f \in H^2$

$$\langle f, K_w^{(n)} \rangle = f^{(n)}(w).$$

توجه داشته باشید که به ازای هر w متعلق به D و هر عدد صحیح نامنفی n ، نرم $K_w^{(n)}$ بصورت زیر می‌باشد

$$\|K_w^{(n)}\|^2 = \sum_{j=n}^{\infty} |w|^{2j-2n} \left(\frac{j!}{(j-n)!} \right)^2.$$

در حالت $n = 0$ ، تابع مولد هسته را به فرم K_w نشان می‌دهند.

فضای H^∞ را فضای همه توابع تحلیلی کراندار روی D تعریف می‌کنیم به طوری که نرم آن بصورت

$$\|f\|_\infty = \sup\{|f(z)| : z \in D\}$$

تعریف می‌شود. برای یافتن اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توان به مرجع [1] رجوع کرد.

برای هر نگاشت تحلیلی φ از D به D ، عملگر ترکیبی C_φ ، به ازای هر $f \in H^2$ به فرم $C_\varphi(f) = f \circ \varphi$ تعریف می‌شود. عملگرهای ترکیبی روی H^2 کراندار هستند [1].

اگر چه به سادگی دیده می‌شود که عملگر مشتق $D(f) = f'$ روی H^2 کراندار نیست، عملگرهایی به فرم DC_φ یا $C_\varphi D$ وجود دارند که این عملگرها کراندارند. ما عملگرهای کراندار $C_\varphi D$ را با D_φ نمایش می‌دهیم. به وضوح این عملگر روی H^2 بصورت $D_\varphi(f) = f' \circ \varphi$ تعریف می‌شود.

برای هر تابع تحلیلی φ از D به D و هر تابع تحلیلی ψ روی D (ضرورتی ندارد که تابع ψ متعلق به H^∞ باشد)، عملگر مشتق-ترکیبی وزن‌دار $D_{\psi,\varphi}$ روی فضای H^2 بصورت $D_{\psi,\varphi}(f) = \psi \cdot (f' \circ \varphi)$ تعریف می‌شود. در حالتی که $\psi \in H^\infty$ و $\|\varphi\|_\infty < 1$ ، عملگر $D_{\psi,\varphi}$ روی H^2 کراندار است (قضیه 1.3 از مرجع [4]). برای هر تابع تحلیلی φ از D به D و هر تابع تحلیلی ψ روی D و هر عدد طبیعی n ، عملگر مشتق-ترکیبی وزن‌دار مرتبه n روی فضای H^2 بصورت

$$D_{\psi,\varphi,n}(f) = \psi \cdot (f^{(n)} \circ \varphi)$$

تعریف می‌شود [4, 5].

عملگر کراندار T را خودالحاق می‌گوییم اگر $T=T^*$. همچنین عملگر کراندار T را نرمال می‌گوییم هرگاه $TT^* = T^*T$. در سال ۲۰۰۶ اهنو [4] به بررسی کراندار و فشردگی عملگر D_φ روی فضای هاردی پرداخت. در سال 2009 استویک نیز کراندار و فشردگی عملگر $D_{\psi,\varphi,n}$ را روی فضای برگمن وزن‌دار، در حالتی که $\psi \equiv 1$ بررسی کرد [5]. در [2] فاتحی و هامند به محاسبه نرم D_φ و در [3] به بررسی برخی از ویژگی‌های عملگر $D_{\psi,\varphi}$ از جمله نرمال و خودالحاق بودن، روی فضای هاردی H^2 پرداختند. در این مقاله به بررسی عملگرهای نرمال $D_{\psi,\varphi,n}$

می‌پردازیم. برخی ایده‌های بکار گرفته شده در این تحقیق برگرفته از مرجع [3] می‌باشد. در این مقاله برای جلوگیری از به وجود آمدن حالت‌های بدیهی، فرض می‌کنیم که ψ تابع صفر و φ تابع ثابت نباشند. در گزاره ۳،۲ و قضیه 4.2 خواهیم دید که اگر چه عملگر D_φ نرمال نیست، اما عملگر $D_{\psi,\varphi,n}$ می‌تواند نرمال باشد.

2- عملگرهای نرمال

در این بخش در ابتدا به بیان لم زیر پرداخته و پس از آن با کمک این لم به بررسی عملگرهای نرمال $D_{\psi,\varphi,n}$ خواهیم پرداخت.

لم 1.2: فرض کنید $D_{\psi,\varphi,n}$ روی فضای H^2 کراندار باشد. در این صورت داریم

$$D_{\psi,\varphi,n}^*(K_w) = \overline{\psi(w)} K_{\varphi(w)}^{(n)}.$$

اثبات: فرض کنید f عضو دلخواهی از H^2 باشد. برای هر عضو w متعلق به $\mathcal{D}$ ، داریم

$$\langle f, D_{\psi,\varphi,n}^* K_w \rangle = \langle D_{\psi,\varphi,n} f, K_w \rangle = \psi(w) f^{(n)}(\varphi(w)) = \langle f, \overline{\psi(w)} K_{\varphi(w)}^{(n)} \rangle.$$

بنابراین نتیجه حاصل می‌شود. $\square$

در گزاره 2.2 به بررسی خواصی از عملگرهای نرمال $D_{\psi,\varphi,n}$ می‌پردازیم. سپس با استفاده از نتایج بدست آمده از گزاره 2.2، مطالب بعد را ثابت می‌کنیم.

گزاره 2.2: فرض کنید عملگر $D_{\psi,\varphi,n}$ روی فضای H^2 نرمال باشد. در این صورت خواص زیر برقرار است

$$(1) \text{ برای هر } 0 \leq m < n, \psi^{(m)}(0) = 0.$$

$$(2) \psi^{(n)}(0) \neq 0.$$

(3) برای هر w متعلق به $\mathcal{D} \setminus \{0\}$ ، $\psi(w) \neq 0$. علاوه بر این نگاشت φ یک به یک است.

اثبات: فرض کنید عملگر $D_{\psi,\varphi,n}$ روی فضای H^2 نرمال باشد. با یک محاسبه ساده برای هر عضو w متعلق به $\mathcal{D}$ داریم

$$D_{\psi,\varphi,n}(K_w) = \frac{n! \overline{w^n} \psi}{(1 - \overline{w}\varphi)^{n+1}}.$$

(1.2)

از طرف دیگر با توجه به لم 1.2 داریم

$$D_{\psi,\varphi,n}^*(K_w) = \overline{\psi(w)} K_{\varphi(w)}^{(n)}.$$

(2.2)

از آنجا که $D_{\psi,\varphi,n}$ نرمال است، برای هر عضو w متعلق به $\mathcal{D}$ عبارتهای (1.2) و (2.2) دارای نرم‌های یکسان هستند. در رابطه‌های (1.2) و (2.2)، w را مساوی صفر قرار می‌دهیم. می‌بینیم که رابطه (1.2) صفر می‌شود.

در نتیجه $\overline{\psi(0)}K_{\varphi(0)}^{(n)} \equiv 0$ بنابراین $\psi(0) = 0$. فرض کنید برای هر عدد طبیعی m که $m < n - 1$ $\psi^{(m)}(0) = 0$ واضح است که

$$D_{\psi,\varphi,n}(K_0^{(m+1)})(z) = D_{\psi,\varphi,n}((m+1)!z^{m+1}) = 0. \quad (3.2)$$

از طرف دیگر، داریم

$$\begin{aligned} \langle f, D_{\psi,\varphi,n}^* K_0^{(m+1)} \rangle &= \langle D_{\psi,\varphi,n} f, K_0^{(m+1)} \rangle \\ &= (\psi \cdot (f^{(n)} \circ \varphi))^{(m+1)}(0) \\ &= \sum_{i=0}^{m+1} \binom{m+1}{i} \psi^{(m+1-i)}(0) (f^{(n)} \circ \varphi)^{(i)}(0) \\ &= \psi^{(m+1)}(0) f^{(n)}(\varphi(0)) + \sum_{i=1}^{m+1} \binom{m+1}{i} \psi^{(m+1-i)}(0) (f^{(n)} \circ \varphi)^{(i)}(0) \\ &= \psi^{(m+1)}(0) f^{(n)}(\varphi(0)) \\ &= \langle f, \overline{\psi^{(m+1)}(0)} K_{\varphi(0)}^{(n)} \rangle. \end{aligned} \quad (4.2)$$

بنابراین

$$D_{\psi,\varphi,n}^*(K_0^{(m+1)}) = \overline{\psi^{(m+1)}(0)} K_{\varphi(0)}^{(n)}. \quad (5.2)$$

با توجه به رابطه‌های (3.2) و (5.2)، $\psi^{(m+1)}(0) = 0$. با استفاده از اثبات مشابهی که در بدست آوردن رابطه (4.2) به کار رفت و با توجه به اینکه به ازای هر $m < n$ $\psi^{(m)}(0) = 0$ داریم

$$D_{\psi,\varphi,n}^*(K_0^{(n)}) = \overline{\psi^{(n)}(0)} K_{\varphi(0)}^{(n)}. \quad (6.2)$$

از طرفی از آنجا که

$$D_{\psi,\varphi,n}(K_0^{(n)}) = D_{\psi,\varphi,n}(n!z^n) = (n!)^2 \psi \quad (7.2)$$

و ψ مخالف صفر است، بوسیله رابطه‌های (6.2) و (7.2) می‌بینیم که $\psi^{(n)}(0) \neq 0$ حال فرض کنید $w \in \mathbb{D}$ یافت می‌شود به طوری که $\psi(w) = 0$. لم 1.2 نشان می‌دهد که

$$D_{\psi,\varphi,n}^*(K_w) = 0. \quad (8.2)$$

با استفاده از روابط (1.2)، (8.2) و باتوجه به اینکه ψ تابع صفر نیست و $D_{\psi,\varphi,n}$ نرمال است، نتیجه می‌گیریم که $w = 0$. حال فرض کنید نقاط مجزا و غیر صفر w_1 و w_2 در $\mathbb{D}$ وجود دارند، بطوری که $\varphi(w_1) = \varphi(w_2)$. به سادگی مشخص است که هسته $D_{\psi,\varphi,n}$ مجموعه‌ای از همه چند جمله‌ای‌های با درجه‌ی کمتر از n

است و بنابراین با توجه به اینکه $D_{\psi,\varphi,n}$ نرمال است، این خاصیت برای هسته $D_{\psi,\varphi,n}^*$ نیز برقرار است. حال با توجه به لم 1.2 داریم

$$D_{\psi,\varphi,n}^*(\overline{\psi(w_2)}K_{w_1} - \overline{\psi(w_1)}K_{w_2}) = \overline{\psi(w_1)\psi(w_2)}K_{\varphi(w_1)}^{(n)} - \overline{\psi(w_2)\psi(w_1)}K_{\varphi(w_2)}^{(n)} = 0.$$

بنابراین $\overline{\psi(w_2)}K_{w_1} - \overline{\psi(w_1)}K_{w_2}$ یک چند جمله‌ای با درجه کمتر از n می‌باشد. همچنین

$$\overline{\psi(w_2)}K_{w_1} - \overline{\psi(w_1)}K_{w_2} = \overline{\psi(w_2)} \sum_{j=0}^{\infty} \overline{w_1}z^j - \overline{\psi(w_1)} \sum_{j=0}^{\infty} \overline{w_2}z^j.$$

لذا

$$\overline{\psi(w_2)} \sum_{j=n}^{\infty} \overline{w_1}z^j - \overline{\psi(w_1)} \sum_{j=n}^{\infty} \overline{w_2}z^j = 0.$$

بنابراین به ازای هر $m \geq n$ داریم

$$\overline{\psi(w_2)}\overline{w_1}^m = \overline{\psi(w_1)}\overline{w_2}^m.$$

لذا

$$\overline{\psi(w_1)}\overline{w_2}^{n+1} = \overline{\psi(w_2)}\overline{w_1}^{n+1} = \overline{\psi(w_2)}\overline{w_1}^n\overline{w_1} = \overline{\psi(w_1)}\overline{w_2}^n\overline{w_1}.$$

پس $w_1 = w_2$. به وضوح اگر w_1 یا w_2 صفر باشند، با استفاده از قضیه نگاشت باز، نقاط مجزا و ناصفر w_3 و w_4 وجود دارند که $\varphi(w_3) = \varphi(w_4)$. بنابراین φ یک به یک است. $\square$

در گزاره زیر، در حالتی که $\varphi(0) = 0$ است، عملگرهای نرمال $D_{\psi,\varphi,n}$ را به طور کامل مشخص می‌کنیم.

گزاره 3.2: فرض کنید عملگر $D_{\psi,\varphi,n}$ روی فضای H^2 کراندار و $\varphi(0) = 0$ باشد. در این صورت $D_{\psi,\varphi,n}$ نرمال است اگر و فقط اگر $\varphi(z) = bz$ و $\psi(z) = az^n$ جایی که a به $\mathbb{C} \setminus \{0\}$ و b به $\mathbb{D} \setminus \{0\}$ تعلق دارند.

اثبات: فرض کنید $D_{\psi,\varphi,n}$ نرمال باشد. در این صورت داریم

$$\|D_{\psi,\varphi,n}(K_0^{(n)})\|^2 = \|(n!)^2\psi\|^2 = (n!)^4 \sum_{j=0}^{\infty} \left(\frac{|\psi^{(j)}(0)|}{j!} \right)^2.$$

(9.2)

از طرف دیگر با استفاده از رابطه (4.2) و گزاره 2.2 مشاهده می‌کنیم که

$$\|D_{\psi,\varphi,n}^*(K_0^{(n)})\|^2 = \|\overline{\psi^{(n)}(0)}K_{\varphi(0)}^{(n)}\|^2 = |\psi^{(n)}(0)|^2 (n!)^2.$$

(10.2)

از آنجا که $D_{\psi,\varphi,n}$ نرمال است، با تساوی روابط (9.2)، (10.2) و گزاره 2.2 داریم

$$(n!)^4 \sum_{j=n}^{\infty} \left(\frac{|\psi^{(j)}(0)|}{j!} \right)^2 = |\psi^{(n)}(0)|^2 (n!)^2.$$

(11.2)

با توجه به گزاره 2.2 می‌دانیم که $\psi^{(n)}(0) \neq 0$. بنابراین با استفاده از رابطه (11.2) نتیجه می‌گیریم که برای

هر $j > n$ ، $\psi^{(j)}(0) = 0$. همچنین گزاره قبل نشان می‌دهد که برای هر $j < n$

$$\psi^{(j)}(0) = 0.$$

لذا عدد مختلط غیرصفر a وجود دارد به طوری‌که نگاشت ψ به فرم $\psi(z) = az^n$ باشد. بنابراین

$$\begin{aligned} D_{\psi, \varphi, n}(K_0^{(n+1)})(z) &= D_{\psi, \varphi, n}((n+1)!z^{n+1}) \\ &= ((n+1)!)^2 \psi(z) \varphi(z) = ((n+1)!)^2 az^n \varphi(z). \end{aligned}$$

(12.2)

از طرف دیگر با استفاده از روندی مشابه اثبات رابطه (4.2) و با توجه به اینکه برای هر $m \neq n$

$$\psi^{(m)}(0) = 0 \text{ داریم}$$

$$\begin{aligned} D_{\psi, \varphi, n}^*(K_0^{(n+1)})(z) &= (n+1) \overline{\psi^{(n)}(0) \varphi'(0)} K_0^{(n+1)}(z) \\ &= \overline{a \varphi'(0)} (n+1)! K_0^{(n+1)}(z). \end{aligned}$$

بنابراین $K_0^{(n+1)}$ یک بردار ویژه برای $D_{\psi, \varphi, n}^*$ با مقدار ویژه متناظر $\overline{a \varphi'(0)} (n+1)!$ است. از آنجا که

نرمال است، می‌بینیم که

$$D_{\psi, \varphi, n}(K_0^{(n+1)})(z) = a \varphi'(0) (n+1)! K_0^{(n+1)}(z).$$

(13.2)

از روابط (12.2) و (13.2) نتیجه می‌گیریم

$$((n+1)!)^2 az^n \varphi(z) = a \varphi'(0) (n+1)! K_0^{(n+1)}(z).$$

بنابراین $\varphi(z) = \varphi'(0)z$ از آنجا که φ تابع ثابت نیست، پس

$$\varphi(z) = bz$$

جایی که b متعلق به $D \setminus \{0\}$ می‌باشد.

برای اثبات عکس قضیه، فرض کنید $\varphi(z) = bz$ و $\psi(z) = az^n$. دقت کنید که برای هر $w \in D$ ، با توجه

به لم 1.3 داریم

$$D_{az^n, bz, n}^* K_w(z) = \overline{a \bar{w}}^n K_{\varphi(w)}^{(n)}(z) = \frac{\overline{a \bar{w}}^n n! z^n}{(1 - \bar{b} w z)^{n+1}}.$$

(14.2)

همچنین

$$D_{\bar{a}z^n, \bar{b}z, n} K_w(z) = \frac{\bar{a}\bar{w}^n n! z^n}{(1 - \bar{b}wz)^{n+1}}. \quad (15.2)$$

از آنجا که زیر فضای تولید شده توسط K_w ها در H^2 چگال است، لذا با توجه به روابط (14.2) و (15.2) داریم

$$D_{az^n, bz, n}^* = D_{\bar{a}z^n, \bar{b}z, n}.$$

از طرفی برای هر $f \in H^2$ ، با انجام محاسبات زیر خواهیم داشت

$$\begin{aligned} D_{az^n, bz, n} D_{\bar{a}z^n, \bar{b}z, n}^*(f)(z) &= D_{az^n, bz, n} D_{\bar{a}z^n, \bar{b}z, n}(f)(z) \\ &= D_{az^n, bz, n}(\bar{a}z^n f^{(n)}(\bar{b}z)) \\ &= |a|^2 z^n \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} \frac{n!}{i!} |b|^{2i} z^i f^{(n+i)}(|b|^2 z). \end{aligned} \quad (16.2)$$

بطور مشابه داریم

$$D_{az^n, bz, n}^* D_{\bar{a}z^n, \bar{b}z, n}(f)(z) = |a|^2 z^n \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} \frac{n!}{i!} |b|^{2i} z^i f^{(n+i)}(|b|^2 z). \quad (17.2)$$

بنابراین با توجه به روابط (16.2) و (17.2)، $D_{\psi, \varphi, n}$ نرمال است. $\square$

در قضیه زیر در حالتی که ψ مضربی از تابع مولد هسته مرتبه n ام و φ به فرم $\varphi(z) = c + \frac{bz}{1-\bar{c}z}$ باشد، عملگرهای نرمال $D_{\psi, \varphi, n}$ را بطور کامل مشخص می‌کنیم.

قضیه 4.2: فرض کنید $\varphi(z) = c + \frac{bz}{1-\bar{c}z}$ و $\psi(z) = \frac{az^n}{n!(1-\bar{c}z)^{n+1}}$ جایی که $a = \psi^{(n)}(0)$ و $b = \varphi'(0)$ عناصر غیر صفر مختلط هستند و $c = \varphi(0)$ عضوی از D می‌باشد. همچنین فرض کنید عملگر $D_{\psi, \varphi, n}$ روی فضای H^2 کراندار باشد. در این صورت عملگر $D_{\psi, \varphi, n}$ نرمال است اگر و فقط اگر b عضو $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ یا $c = 0$ باشد.

اثبات: فرض کنید $b \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ یا $c = 0$. اگر $c = 0$ باشد با توجه به گزاره 3.2، عملگر $D_{\psi, \varphi, n}$ روی فضای H^2 نرمال است. اکنون فرض کنید $b \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. قرار دهید $\tilde{\psi}(z) = \frac{z^n}{n!(1-\bar{c}z)^{n+1}}$. با استفاده از لم 1.2 و محاسباتی ساده، برای هر $w \in D$ داریم

$$\begin{aligned} D_{\tilde{\psi}, \varphi, n}^*(K_w) &= \overline{\tilde{\psi}(w)} K_{\varphi(w)}^{(n)} \\ &= \frac{\bar{w}^n}{n!(1 - c\bar{w})^{n+1}} \frac{n! z^n}{(1 - \varphi(w)z)^{n+1}} \end{aligned}$$

$$= \frac{\overline{w^n z^n}}{(1 - c\overline{w} + (-\overline{c} + \overline{w}|c|^2 - \overline{w}b)z)^{n+1}} \quad (18.2)$$

از طرف دیگر

$$D_{\tilde{\psi}, \varphi, n}(K_w) = \frac{n! \overline{w^n} \tilde{\psi}}{(1 - \overline{w}\varphi(z))^{n+1}} = \frac{\overline{w^n z^n}}{(1 - c\overline{w} + (-\overline{c} + \overline{w}|c|^2 - \overline{w}b)z)^{n+1}}. \quad (19.2)$$

با توجه به اینکه b عددی حقیقی است، با کمک روابط (18.2) و (19.2)، برای هر $w \in D$ داریم

$$D_{\tilde{\psi}, \varphi, n}^*(K_w) = D_{\tilde{\psi}, \varphi, n}(K_w).$$

از طرفی از آنجا که زیرفضای تولید شده توسط K_w ها در فضای H^2 چگال هستند، نتیجه می‌گیریم که $D_{\tilde{\psi}, \varphi, n}$

یک عملگر خودالحاق می‌باشد. بنابراین واضح است که عملگر $D_{\psi, \varphi, n}$ نرمال است.

برای اثبات عکس قضیه، فرض کنید که $D_{\psi, \varphi, n}$ عملگری نرمال و b و c عضوی از $\mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ باشند.

با محاسباتی ساده داریم

$$D_{\psi, \varphi, n}\left(K_{\frac{1}{2}}\right)(z) = \frac{\psi(z)n!}{2^n \left(1 - \frac{1}{2}\varphi(z)\right)^{n+1}} = \frac{a}{2^n n! (1 - c/2)^{n+1}} K_{P_1}^{(n)}(z),$$

جایی که

$$P_1 = c + \frac{\overline{b}/2}{1 - \overline{c}/2}.$$

از طرف دیگر با کمک لم 1.2 داریم

$$\begin{aligned} D_{\tilde{\psi}, \varphi, n}^*\left(K_{\frac{1}{2}}\right)(z) &= \overline{\psi\left(\frac{1}{2}\right)} K_{\varphi\left(\frac{1}{2}\right)}^{(n)}(z) \\ &= \overline{\psi\left(\frac{1}{2}\right)} \frac{n! z^n}{\left(1 - \overline{\varphi\left(\frac{1}{2}\right)}z\right)^{n+1}} \\ &= \frac{\overline{a}}{2^n n! (1 - c/2)^{n+1}} K_{P_2}^{(n)}(z), \end{aligned}$$

جایی که

$$P_2 = c + \frac{b/2}{1 - \bar{c}/2}.$$

بنابراین

$$\begin{aligned} \left\| D_{\psi, \varphi, n} \left(K_{\frac{1}{2}} \right) \right\|^2 &= \left| \frac{a}{2^n n! (1 - c/2)^{n+1}} \right|^2 \left\| K_{P_1}^{(n)} \right\|^2 \\ &= \left| \frac{a}{2^n n! (1 - c/2)^{n+1}} \right|^2 \sum_{j=n}^{\infty} \left(\frac{j! |P_1|^{j-n}}{(j-n)!} \right)^2 \end{aligned} \quad (20.2)$$

و

$$\begin{aligned} \left\| D_{\psi, \varphi, n}^* \left(K_{\frac{1}{2}} \right) \right\|^2 &= \left| \frac{\bar{a}}{2^n n! (1 - \bar{c}/2)^{n+1}} \right|^2 \left\| K_{P_2}^{(n)} \right\|^2 \\ &= \left| \frac{\bar{a}}{2^n n! (1 - c/2)^{n+1}} \right|^2 \sum_{j=n}^{\infty} \left(\frac{j! |P_2|^{j-n}}{(j-n)!} \right)^2. \end{aligned} \quad (21.2)$$

از آنجا که عملگر $D_{\psi, \varphi, n}$ نرمال است، با توجه به روابط (20.2) و (21.2)، $|P_1|^2 = |P_2|^2$ و به راحتی می توان بررسی کرد که در این صورت $\bar{c} = c$ و این تناقض است. حال فرض کنید $b \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ و $c \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. مشابه اثبات فوق می توان نتیجه گرفت که

$$\left\| D_{\psi, \varphi, n} \left(K_{\frac{1}{2}} \right) \right\| \neq \left\| D_{\psi, \varphi, n}^* \left(K_{\frac{1}{2}} \right) \right\|.$$

بنابراین $D_{\psi, \varphi, n}$ نرمال نیست و این تناقض است. $\square$

فهرست منابع

- [1] C. C. Cowen and B. D. MacCluer. Composition operators on spaces of analytic functions. CRC Press, Boca Raton. 1995.
- [2] M. Fatehi and C. N. B. Hammond. Composition-differentiation operators on the Hardy space. Proc. Amer. Math. Soc. 148:2893-2900(2020).
- [3] M. Fatehi and C. N. B. Hammond. Normality and self-adjointness of weighted composition-differentiation operators. Complex Anal. Oper. Theory 15:1-13(2021).

---

[4] S. Ohno. Products of composition and differentiation between Hardy spaces. Bull. Aust. Math. Soc. 73:235-243(2006).

[5] S. Stevic'. Products of composition and differentiation operators on the weighted Bergman space. Bull. Belg. Math. Soc. Simon Stevin 16:623-635 (2009).

